

PISA Nedir?

Açılımı “Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı” olan PISA, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından üçer yıllık dönemler hâlinde, 15 yaş grubundaki öğrencilerin kazanmış oldukları bilgi ve becerileri değerlendiren bir araştırmadır.

PISA'nın amacı nedir?

PISA'nın temel amacı, öğrencilerin okulda öğrendikleri bilgi ve becerileri günlük yaşamda kullanma becerisini ölçmektir. Ayrıca gençlerimizi daha iyi tanımak; onların öğrenme isteklerini, derslerdeki performanslarını ve öğrenme ortamları ile ilgili tercihlerini daha açık bir biçimde ortaya koymaktır.

PISA'neyi ölçmektedir?

PISA'da zorunlu eğitimin sonunda örgün eğitime devam eden 15 yaş grubundaki öğrencilerin; Matematik okuryazarlığı, Fen Bilimleri okuryazarlığı ve Okuma Becerileri konu alanlarının dışında, öğrencilerin motivasyonları, kendileri hakkındaki görüşleri, öğrenme biçimleri, okul ortamları ve aileleri ile ilgili veriler toplanmaktadır.

PISA araştırmasında kullanılan “okuryazarlık” kavramı, öğrencinin bilgi ve potansiyelini geliştirip, topluma daha etkili bir şekilde katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlamak için yazılı kaynakları bulma, kullanma, kabul etme ve değerlendirmesi olarak tanımlanmaktadır.

kimler tarafından yürütülmektedir?

PISA; kısa adı OECD olan “Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü”nün bir eğitim araştırmasıdır. Bu araştırma, OECD Eğitim Direktörlüğü’ne bağlı olan PISA Yönetim Kurulu tarafından yürütülmektedir. Araştırmada kullanılan testlerin ve anketlerin geliştirilmesi, analizlerinin yapılması, uluslararası raporun hazırlanması gibi işlemler, PISA Yönetim Kurulu gözetiminde belirlenen bir konsorsiyum tarafından yapılmaktadır. PISA’nın ulusal düzeyde çeviri ve uyarlama işlemlerinin yapılması, araştırmanın uygulanması, analizlerin yapılması ve ulusal raporun hazırlanması gibi işlemler ise araştırmaya katılan her ülkede belirlenen ulusal merkezler tarafından gerçekleştirilmektedir.

hangi okullarda uygulanmaktadır?

PISA araştırması kapsamında geliştirilen başarı testleri ve anketleri, ÷lkemizde Nisan ayı içerisinde uygulanmaktadır.

Araştırmaya katılan ÷lkelerde; örgün öğretimde kayıtlı olan 15 yaş grubu öğrencilerin bulunduğu tüm okullar (Ortaokul, Anadolu Lisesi, Fen Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Spor Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Çok Programlı Anadolu Lisesi) bu araştırma katılabilir.

Ülkemizin bu araştırmaya katılma amacı nedir?

Küreselleşen dünyamızda, eğitim alanında yapılan ulusal değerlendirme çalışmalarının yanı sıra, uluslararası düzeyde konumumuzu belirlemek amacıyla eğitim göstergelerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle belirli referans noktalarına göre ülkemizin eğitim alanında hangi düzeyde olduğunun, giderilmesi gereken eksikliklerin ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesidir. Ülkemiz de OECD üyesi olarak, eğitim düzeyinin yükseltilmesi amacıyla bu araştırmaya katılmaktadır.

ne zamandan beri uygulanmaktadır?
Ülkemiz bu araştırmaya hangi yıldan
beri katılmaktadır?

PISA, 2000 yılında uygulanmaya başlamıştır. Üçer yıllık dönemler hâlinde uygulanan araştırmaya ülkemiz, ilk kez 2003 yılında katılmıştır. 2021'de yapılması gereken nihai uygulama covid-19 nedeniyle 2022'ye ertelenmiştir.

PISA 'da hangi soru türleri kullanılmaktadır?

PISA'da; çoktan seçmeli, karmaşık çoktan seçmeli, açık uçlu, kapalı uçlu gibi değişik soru türleri kullanılmaktadır.

'ya katılan okul ve öğrencilerin
seçiminde hangi yöntemler
kullanılmaktadır?

PISA araştırmasına
katılacak olan okul
ve öğrencilerin
seçim işlemi, **OECD**
tarafından tesadüfi
(seçkisiz) yöntemle
belirlenmektedir.

PISA nasıl uygulanmaktadır?

Öğrenciler,
Bilgisayar Tabanlı
Değerlendirme
uygulamasının
ardından anket
uygulamasına
katılmaktadırlar.

araştırmasının sonuçları nerede
ve nasıl kullanılacaktır?

PISA araştırmasından elde edilen sonuçlar ulusal bir rapor hâlinde düzenlenmektedir. Bu sonuçlar, eğitim-öğretim programlarının geliştirilmesinde karşılaşılan eksiklerin giderilmesinde ve eğitim alanında yapılan araştırmalara kaynak olarak kullanılmaktadır.

PISA 2022 uygulamasının sonuçları, OECD sekreterliği tarafından açıklanmış ve **<http://www.pisa.oecd.org>** adresinden yayınlanmıştır.

Ayrıca ülkemize ait sonuçlara ilişkin tüm PISA Raporlarına “Raporlar” başlığından ulaşabilirsiniz.